

Důchodcům bankéři příliš rádi nepůjčují

O podmínkách půjček čtěte na str. 3

Výzva všem seniorům: Pomozte při budování systému slev pro vás

Informaci tvůrců projektu najdete na str. 2

Program máme sice kvalitní, jeho plnění však zatím vážne

Jak se v České republice připravujeme na stárnutí společnosti

Česká společnost stárne. Problémy s tím spojené si uvědomují i politici, a tak v minulých dnech svolalo ministerstvo práce a sociálních věcí tiskovou konferenci, na níž avizovalo seznámení se zprávou o plnění Národního programu přípravy na stárnutí. Realita byla poněkud jiná. Zprávu předalo ministerstvo pouze v tištěné podobě, nahlas o ní nepadlo téměř ani slovo a tiskovou konferenci zcela ovládl ředitel České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) Jiří Hoidekr svými rozvahami o tom, že důchodová reforma by se měla zabývat také tím, že ženy do penze odcházejí dříve a pobírají důchod většinou déle než muži, ač-

koli, jak řekl, do systému přispěly méně než oni. Zpráva sice podrobně mapuje oblasti, na něž je nutné se s ohledem na stárnutí populace zaměřit, ale konkrétní zadání většinou chybí. Pochválit je však třeba fakt, že v ní ministerstvo zdůrazňuje potřebu seznamovat s problémy seniorů zejména mladé lidi a snažit se je zapojit do jejich řešení.

Ve zprávě o plnění Národního programu přípravy na stárnutí se také uvádí, že úřady práce zjistily loni při své kontrolní činnosti celkem pouze 16 případů diskriminace u zaměstnavatelů z důvodu věku, z toho se jich 15 týkalo žen. Alarmující není jen tak nízký

počet prokázaných případů, když se všeobecně ví, že zejména starší ženy hledají zaměstnání velmi obtížně, ale i fakt, že jména hříšníků nemohou být zveřejněna kvůli povinnosti zachování mlčenlivosti.

Z dostupných analýz vyplývá, že oblastí, do nichž se bude problém zvyšujícího se počtu starších lidí promítat, je stále více a rozhodně je nebude moci řešit jen ministerstvo práce a sociálních věcí. V nejbližší době by tak měl být ustaven vládní výbor pro problematiku seniorů a stárnutí populace, který by se měl tímto fenoménem zabývat komplexně.

(pokračování na str. 3)

Společná poklona obětem nacismu

Táhnout za jeden provaz

V uplynulých dnech jsme si připomněli 16. výročí 17. listopadu 1989, který zahájil „sametovou revoluci“.

Před 16 lety vyšli do ulic studenti a po nich celá republika. Po letech strachu přišly dny povstání a volání, že je třeba směřovat k jiným hodnotám. K hodnotám skutečné demokracie.

Po 16 letech byl důvod slavit. Nejen to, že den předtím si čeští fotbalisté shodou okolností také po 16 letech vybojovali postup na MS. Sedmnáctý listopad 1989 je pro nás symbolem osvobození. Protože žijeme ve svobodném a demokratickém státě, je současně nadále výzvou k tomu, aby ideály, za které lidé tehdy vyšli do ulic, došly svého naplnění.

Potvrdily to i letošní oslavy. Nezněl na nich jen potlesk. Změna, kterou jsme si

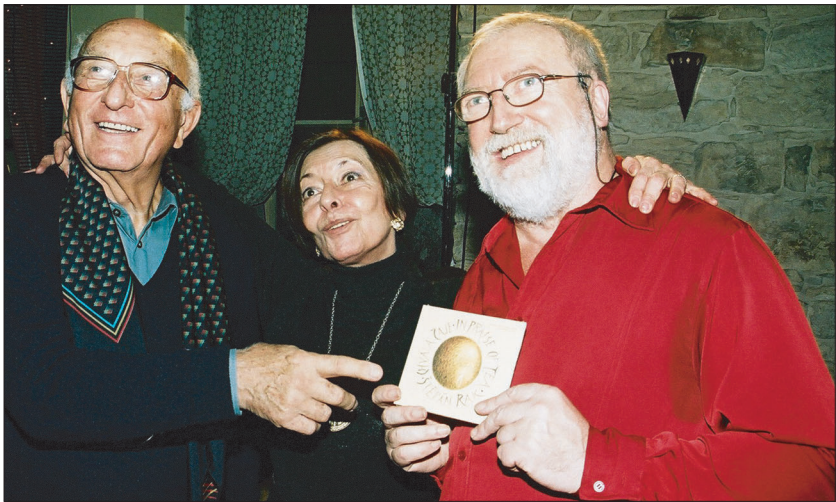
přáli, nemá jen pozitivní dopady. Přišly i problémy, které zvonění klíči nemohlo zahnat a jejichž řešení je těžké a často bolestivé. Je tu vysoká nezaměstnanost, která zejména starší lidi bez práce dohání k zoufalství končícímu nezdravou a sebevraždou. Je tu zdražování bydlení, které se pro mnohé stává neúnosným. Tíživé a dlouhodobé problémy má zdravotnictví i malá připravenost na celkové stárnutí společnosti. Jsou tu i korupce a tunelování, které zasáhly i politiku a které se zatím nedaří potírat tak, jak by bylo potřebné.

Exprezident Havel a bývalý německý prezident Richard von Weizsäcker spo-

lečně zapálili svíce před bývalým Petschkovým palácem. Společně se poklonili obětem 17. listopadu 1939 a německé okupace. Nešlo jen o gesto usmíření. I to byla výzva.

Výzva k tomu, že doba dělení by měla skončit i uvnitř společnosti. I to je odkaz 17. listopadu 1989. Slova „nejsme jako oni“ nelze chápat jinak než jako výzvu, že je třeba skončit s pitomým politikařením, které z principu shazuje ze stolu vše jen proto, že s tím přišel někdo jiný. Dnes potřebujeme jiné přístupy než prosazování vlastních sobeckých zájmů za každou cenu. Podobné politikaření a s ním spojené neustálé rozdělování na černé a bílé jen brzdí řešení problémů, které dopadají na celou společnost. Dopředu se dostaneme jen tehdy, když v tom zásadním bez rozdílu na stranickou příslušnost potáhneme za jeden provaz.

(fav)

Otakar Brousek s ženou Lukou a kytarovým virtuosem Štěpánem Rakem při listopadovém křtu Rakova nového CD Foto: Jana Pertáková

Naše anketa

Ing. Ladislav Raul (69), důchodce a současný generální ředitel Výzbrojny požární ochrany, a. s.

Patřím k lidem, kteří již od roku 1968 neodpovídají jednoznačně, ale život mě naučil, že všechno má své souvislosti. Aktuální odpověď je, že to je strašné. Já jsem v Praze od roku 1984 a platil jsem nájemné i s energiemi 557 korun. Dnes mi přibyl UPC satelitní přijímač, nicméně platím 5570 korun. Protože

jsem mimo jiné také matematik, nemyslím si, že desetinasobek je správný – je to moc. Desetinasobek proti průměrnému trojnásobku. Srovnávám-li to s průměrným platem, je to příliš mnoho.

Vladislav Hora (79), důchodce a bývalý redaktor

Mne hněte (a to říkám velmi slušně), že tady máme asi tři formy, kolik se platí za byt. A nevím, proč jsou pořád někteří lidé zvýhodňováni a mají nějaké

slevy na bydlení, státní, obecní nebo jaké, zatímco jiní musí platit plnou výši nájemného.

Martin Vydra (41), podnikatel

Cena bydlení je jednoduchá: když někdo postaví dům a byt v něm stojí dva miliony, chce mít za deset dvacet let peníze zpátky a začít na tom vydělávat. Takže když rozdělím cenu bytu do deseti až dvaceti let, musí z toho vyjít nájemné a jinak to být dlouhodobě nemůže.

Aloisie Fiedlerová (82), důchodkyně a bývalá dietní sestra

Co na to mám říct? Že mám hrůzu z toho, až vyjde nový zákon o bydlení. Až si budou domáci moci sami nadiktovat jakékoli ceny. Kolik to pak bude za čtvereční metr? A proč takové rozdíly mezi Prahou 1, Prahou 2 a Prahou 10?

Alexandra Chvojková (79), důchodkyně a bývalá recepční

Mně osobně, protože mám byt

v osobním vlastnictví, nájemné tak moc nezajímá, ale rozčiluje mě, že je každý rok podstatně dražší elektřina, plyn, vodné, stočné a další. A nikde nevidím hranici, že to skončí.

Tomáš Kantůrek (29), počítačový expert

Podle mých zkušeností je cena bydlení neúměrně vysoká. Mám spíš nadprůměrný příjem, ale v žádném případě nejsem schopen našetřit či půjčit si takovou

částku, abych si mohl pořídít bydlení odpovídající mým představám. Mladí lidé, pokud nemají podporu rodičů, nemají takřka šanci získat za rozumné peníze bydlení, a to ať už formou koupě či nájmu.

Připravil (tvn)

Cílem je zajistit všem skutečně důstojné stáří

Jednal 6. sjezd Svazu důchodců České republiky

Po třiletém funkčním období se dne 3. listopadu 2005 konal v Lékařském domě v Praze 6. sjezd SDČR, jedné z našich největších organizací seniorů.

Jednání se zúčastnilo 101 z celkem 119 zvolených delegátů, kteří zastupovali 104 organizací z celé republiky. Na sjezdu byli rovněž přítomni hosté z ústředních orgánů a seniorských organizací.

Po přijetí zprávy o činnosti a schválení zprávy o hospodaření se rozvinula konkrétní diskuse k současným problémům seniorů. Vystoupilo v ní celkem 11 funkcionářů, kteří hovořili zejména o takových problémech, jako jsou výše důchodů a jejich valorizace, zdravotní a sociální péče. Velkou pozornost diskutující věnovali aktuálním problémům, které jsou spojeny s připravovanou úpravou nájemného. To se také odrazilo i v přijatém sjezdovém usnesení.

Obsahuje tak zejména požadavek, aby byl udržen náhradový poměr, tj. relace průměrného starobního důchodu (sólo) k průměrné nominální mzdě aspoň na současné úrovni, tedy na úrovni 44 % hrubé mzdy a 57 % čisté mzdy s perspektivou dalšího růstu této relace.

Do roku 2008 je podle SDČR třeba vyřešit problém mezi tzv. staro- a novodůchdci.

Rovněž je třeba zajistit, aby všichni senioři v ČR měli důstojné bydlení. Tento požadavek sjezd vynesl zejména v souvislosti s připravovaným přechodem na smluvní nájemné, který už dnes u mnoha nejenom starších občanů vzbuzuje obavy.

Delegáti v usnesení rovněž požadují, aby i po reformě zdravotnictví byla všem seniorům zaručena dostupná a kvalitní zdravotní péče. Sjezdové usnesení rov-

něž zdůrazňuje, že jedním z klíčových úkolů současnosti je zabezpečit dostupnost kvalitních sociálních služeb a sociální péče. SDČR proto hodlá věnovat větší pozornost schválenému Národním programu přípravy na stárnutí a také závěrům 18. kongresu sdružení Eurag (European Federation of Older Persons), který se konal letos na přelomu září a října ve slovinské Lublani.

Zaměřil se přitom především na takové úkoly, jakými jsou finanční zabezpečení pro stáří, aby senioři nepocítovali bídu, přístup k celoživotnímu vzdělávání, zabezpečení kvalitní zdravotní a pečovatelské péče bez diskriminace a také uznání pro starší občany, kteří v rámci dobrovolné práce přispívají k sociální soudržnosti a aktivní občanské spoluúčasti.

Během 6. sjezdu SDČR bylo 18 zaslaných členům uděleno čestné uznání za jejich práci.

Ve volbách byl zvolen nový 21členný ústřední výbor. Do čela Svazu důchodců byl opět zvolen Prof. Dr. Jan Solich, CSc. (Hradec Králové), místopředsedy se stali Hana Čiháková (Praha) a Oldřich Pospíšil (Frýdek-Místek). Delegáti sjezdu rovněž spontánně podpořili myšlenku vydávání novin Doba seniorů.

(text a foto: fav)

Jednání pozdravil i předseda Rady seniorů ČR Zdeněk Pernes.

Tvůrci systému slev a výhod pro držitele Senior-karet hledají spolupracovníky mezi aktivními důchodci

„Do systému slev pro držitele Senior-karet jsme vstoupili proto, že jsme se rozhodli rozšířit spektrum našich služeb pro seniory, kteří tvoří největší část našich klientů,“ řekl nám čelný představitel sítě

Jeden z našich „strážných andělů“ v akci. Brněnská důchodkyně Jindřiška Suchá (na snímku vpravo) získala svého prvního poskytovatele slev. Kosmetička Eva Horáková si se zájmem prohlédla naše noviny, okopírovala si registrační lístek, který je v nich zveřejněn, vyplnila ho, obratem zaplatila registrační poplatek a za několik dnů měla na svém reklamním poutači v centru Brna uvedenou nabídku pro držitele Senior-karet. Několik „strážných andělů“ už máme i v jiných městech. Doufáme, že jich bude stále více.

foto: Robert Šváb

lékáren, která jako první přijala naši nabídku spolupráce. Naproti tomu brněnská kosmetička Eva Horáková viděla ve vstupu do našeho systému příležitost, jak rozšířit okruh svých zákazníků. Jejich deset procent slevy může pro starší paní nebo staršího pána znamenat úsporu pět až třicet korun za jednu službu. Když bude mít každý senior ve svém okolí takových nabídek více, což je velmi reálné, bude to pro něj znamenat zpřístupnění řady služeb a aktivit a současně úspory.

Příkladem za všechny je i nabídka pražského divadla Semafor, které se na základě naší iniciativy rozhodlo, že od února bude hrát jednou měsíčně jen pro seniory s tím, že držitelé Senior-karet budou mít na vstupném padesátiprocentní slevu. Doktorka Tomková z Prahy, která dává běžně seniorům pětiprocentní slevu při koupi permanentek na rehabilitační a rekondiční cvičení v pražských bazénech, nabídla držitelům našich karet slevu dvojnásobnou. Další prodejce zas nabízí držitelům karet 20% slevu z prodejní ceny učebnice angličtiny pro začátečníky.

Máme i opačný příklad, kdy jsme se obrátili na redakci zpravodaje jednoho městského obvodu v Brně s prosbou, aby zveřejnili náš registrační lístek. Věděli jsme přitom, že většina členů redakční rady tohoto zpravodaje je

v důchodovém věku. A právě tam naši žádost zamítli s tím, že tomu, co děláme, nevěří. Stejně reagovala funkcionářka z pražského magistrátu, když jsme ji požádali o stejnou laskavost. S údivem v očích prohlásila: „A to si myslíte, že někdo stojí o to dávat důchodcům slevy?“

Svůj dnešní článek o vytváření systému slev a výhod pro držitele Senior-karet jsem záměrně uvedl konkrétními příklady z kategorie „pro“ a „proti“. Je zřejmé, že tento systém je z pohledu reálného života jednoznačně životaschopný. Je zajímavou příležitostí pro velké i malé podnikatele a současně velkou nadějí pro všechny české důchodce. To říkám jako ten, kdo velmi dobře zná prostředí velkých a malých podnikatelů a živnostníků a bohužel i prostředí úředníků. Říkám to rovněž jako ten, kdo přesně ví, že mezi důchodci jsou jak věční remcalové, tak optimisté a nadšenci. Jedni si kupují Senior-karty proto, aby podpořili vydávání našich novin, a věří, že se podaří vytvořit velmi pestrý a spolehlivě fungující systém slev a výhod. Druzí si karty kupují jen proto, aby měli někde něco levnějšího, a teď nám nadávají, že slev je tak málo. Taký vím, že pro mnohé důchodce je náš systém slev jediným konkrétním východiskem z nouze.

Proto znovu zdůrazňuji, že systém slev a výhod bude fungo-

Příplatek obětím komunismu

Na příplatek k důchodu politickým vězňům z období komunistického režimu a pozůstalým po nich má od 1. listopadu 2005 nárok více lidí. Podle nového vládního nařízení o něj mohou nově žádat další tři okruhy osob:

- lidé, kteří byli nezákonně zbaveni osobní svobody a poté rehabilitováni podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb.,
- sirotci, kterým v době, kdy jejich rodič ve vězení zemřel, ještě nebylo 18 let a nyní pobírají důchod z českého důchodového pojištění,
- vdovy či vdovci, kteří po politických vězních nepobírají vdovský či vdovecký důchod proto, že jiný vyplácený důchod přesahoval hranici nejvyšší výměry úhrnu důchodů podle předpisů účinných před 1. lednem 1996.

Příplatek 50 Kč za každý započatý měsíc věznění náleží těm občanům České republiky, kteří byli v období komunistického režimu (1948 – 1989) z politických důvodů odsouzeni k trestu odnětí svobody, trest alespoň zčásti vykonali, později byli rehabilitováni a nyní z českého důchodového

pojištění pobírají starobní nebo plný invalidní důchod. Nárok na příplatek 25 Kč za každý započatý měsíc věznění mají vdovy a vdovci, kteří po vězněných osobách pobírají z českého důchodového pojištění vdovský či vdovecký důchod či nově výše uvedený třetí okruh osob. Sirotci po politickém vězni, kteří pobírají důchod z českého důchodového pojištění, mají za každý započatý měsíc věznění nárok na příplatek 20 Kč.

O příplatek je třeba písemně požádat orgán, který důchod vyplácí. Lidé, kteří mají na příplatek k důchodu nárok, ho dostanou měsíčně stejným způsobem a ve stejných termínech jako důchod. Více informací poskytne Česká správa sociálního zabezpečení, odbor komunikace – telefon: 257 062 886, fax: 257 062 884, tisková mluvčí: Štěpánka Mikešová, mobil: 724 302 802. **(luk)**

Jsou tu zastupitelstva opravdu pro občany?

Na spadnutí je deregulace nájmu. Mnoho občanů vidí jedno z možných řešení, jak se v obecních bytech vyhnout zvyšování nájemného, v jejich privatizaci, zvláště když se obce privatizaci svého bytového fondu nejen nebrání, ale dokonce privatizaci preferují.

Až na výjimky ovšem nemohou občané vyžadovanou částku za privatizaci bytů platit hotově, a tak si berou hypotéky. Do jisté míry je možnost hypotéky bezproblémová pro občany v aktivním věku, zdá se, že nastává u lidí starších 50 let, kteří, jak se ukázalo, nemají prakticky šanci získat hypoteční úvěr. „Dotazem u několika bankovních domů jsme zjistili, že úvěr na deset let pro občany starší padesáti let nabízí pouze jedna banka, ale za podmínky, že má žadatel čistý měsíční příjem ve 25 000 korun,“

řekla listu expertka na bydlení strany občanů Prahy 1 Věci veřejné Lenka Horníčková.

Strana proto předložila zastupitelstvu Prahy 1 návrh, jehož podstatou je možnost privatizovat byt v této městské části lidmi nad padesát let formou splátek, a to s obvyklou čtyřprocentní úrokovou sazbou, poukazovaných přímo městské části Prahy 1. „Prostě místo nájemného by takový člověk posílal městské části stanovenou splátku,“ upřesnila Lenka Horníčková. Podmínkou by bylo, že žadatel a všichni členové jeho domácnosti musí trvale žít v uvedeném bytě a být starší 50 let. Možným spekulacím by bránilo ustanovení, že až do doby splacení by platilo věčné předkupní a zástavní právo ve prospěch dosavadního majitele, tedy městské části Praha 1.

Ačkoliv se zdá tento nápad velmi rozumný, představitelé opoziční strany Věci veřejné u zastupitelstva Prahy 1 narazili. Podstatnou námitkou byla obava, že by si městská část nedokázala ohlídat včasné splátky. Stejně legrační je námitka o možné spekulaci s takto privatizovaným bytem, jestliže v případě hotovostního či hypotečního zaplacení za privatizaci bytu nikoho ze zastupitelů následný rychlý prodej za mnohem vyšší cenu vůbec nezajímá. Věci veřejné to však nevzdávají a vyzvou občany Prahy 1, kteří by měli o tuto formu privatizace bytu zájem, aby se přihlásili. **(hlš)**

Výzva čtenářům

Rubriku Aktivní senior (ale nejen ji) jsme zavedli hlavně pro seniorské organizace. Chceme jim v ní dát prostor, který mohou využít k tomu, aby informovaly o svých aktivitách. Mnohde už tak činí. Bohužel často jde o informace o akcích, které už se konaly. Místo máme sice i pro ně, ale především bychom chtěli informovat o tom, co se teprve chystá (třeba v lednu) a co může jiné podnítit k jejich vlastní účasti, a to především aktivní. Pokud podobné akce připravujete, napište nám o nich, rádi je budeme propagovat na stránkách Doby seniorů. **(red)**

AKTIVNÍ SENIOR

Filmaři soutěží

Mezinárodní výběrová soutěž nekomerčních neprofesionálních filmů určená autorům nad 58 let věku, to je Seniorforum Kroměříž 2005, které zahajuje 25. listopadu 2005 v 18 hodin v Klubu Starý pivovar Domu kultury Kroměříž. Seniorforum je otevřené pro autory z ČR i ze zahraničí. Je organizováno jako Memoriam MUDr. Zdeňka Jaroše, který patřil k zakladatelům neprofesionálního filmového hnutí v regionu střední Moravy. Ceny letošního, XII. ročníku už směřují k výhercům, vy můžete začít přemýšlet o účasti na ročníku příštím. **(luk)**

Zůstal mladý

PhDr. Josef Krám, narozený v roce 1937, je autorem Průvodce Rychnovem nad Kněžnou, díla, které začal připravovat začátkem 80. let na objednávku tehdejší okresní knihovny k 725. výročí první zmínky o Rychnově. Přesto s jeho vydáním v té době byly potíže a vyjít mohlo poprvé až začátkem let devadesátých. Pak už vycházel průvodce vlastním nákladem autora, přičemž ze 3. vydání věnoval autor městu na propagaci polovinu nákladu, tedy 2500 kusů. Na mezinárodní konferenci Internet ve státní správě a samosprávě, která se konala v březnu 2004, bylo oceněno nejen dílo samo, ale i fakt, že CD je dílem autora seniorského věku. V těchto dnech obdržel pan Krám pozvánku, aby již 8. vydání průvodce prezentoval na Univerzitě v Hradci Králové při výuce předmětu animace atraktivit. **(luk)**

Pozvali spisovatele

Koordináční centrum seniorů a zdravotně postižených v Ostravě pořádá 12. prosince od 15 hodin v klubu Atlantik v ulici Čs. legií setkání s ostravským spisovatelem Oldřichem Šulčem. Známý literát účastníkům představí svoje nejnovější dílo s názvem Laskavé podobizny, ve kterém přibližuje 65 zapomenutých i již zapomenutých spisovatelů ze Slezska a severní Moravy. Hosté se dovedí, jak kniha, která získala prestižní cenu Egona Ervína Kische, vznikala, a budou moci i jinak vyzpovídat jejího autora. **(fav)**

Soutěž pro fotografy

Brněnské kulturní centrum vyhlásuje 1. ročník fotografické soutěže, která má prezentovat město tak, jak ho vidí svým pohledem Brňané i návštěvníci Brna. Soutěž je vyhlášena ve dvou kategoriích – Brno současné a Brno dříve a dnes (porovnání historické fotografie se stejným úhlem pohledu na místo v současnosti). Fotografie mohou být inscenované i reportážní, černobílé i barevné, ve formátu od 13 x 18 do 20 x 30 cm. Z došlých fotografií bude uspořádána výstava a vydán digitální katalog. Uzávěrka soutěže je 31. 12. 2005. Více informací a také přihlašovací formulář na adrese: www.kultura-brno.cz. **(jasu)**

Nejen přežívat

Koordináční rada centra seniorů a zdravotně postižených města Ostravy vyzývá ke spolupráci všechny aktivní seniory, kteří svůj volný čas nechťají jen přežívat, ale skutečně prožívat. Osobní kontakt lze navázat v kulturním zařízení Jízdárna v ulici Na Jízdárně 18 v Moravské Ostravě. Lze se tu také zúčastnit pravidelných porad, z nichž ta nejbližší se koná 19. prosince v 9 hodin. **(red)**

VŠE pomáhá seniorům

Vysoká škola ekonomická v Praze v rámci Univerzity třetího věku a celoživotního vzdělávání všem důchodcům nabízí následující vzdělávací a zájmovou odbornou činnost v letním semestru 2005/06, tj. od 13. února do konce května 2006.

- 1. Studium vybraných předmětů bakalářského studia.** Na všech fakultách školy podle osobních předpokladů. Studuje se v kroužcích s řádnými studenty podle jejich rozvrhu. Studium je vhodné jak pro středoškolačky, tak vysokoškolačky, kteří se dále chtějí vzdělávat na vysokoškolské úrovni.
- 2. Kurz Jaká je filozofie dnešní doby.** Kurz seznamuje s filozofickými názory na současnost, a to formou přednášek a seminářů. Vždy v pondělí.
- 3. Kurz Jak statistika měří výkonnost národního hospodářství.** Naučíte se porozumět statistickým datům a správně je interpretovat. Kurz zahrnuje přednášky, diskusi a hru. Rozsah 12 hodin, počet studujících omezen na 14.
- 4. Intenzivní kurz Základy práce na počítači.** 50 hodin práce na počítači. Počet studujících omezen na 14.

ce na počítači. Počet studujících omezen na 14.

5. Intenzivní kurz Služby internetu. 50 hodin práce na počítači, maximální počet studujících 2 x 14.

6. Kurz Základy počítačové grafiky. 40 hodin práce na počítači, předpokládá se znalost práce na PC, počet omezen na 14 zájemců.

7. Kurz Použití prezentačního programu PowerPoint. Určen pro znalé práce na PC a ty, kteří se ještě věnují přednáškové (vyučovací) činnosti. Počet omezen na 14 studujících, 40 hodin práce na multimediálních počítačích.

8. Prezenční a distanční (po celé ČR) programové (e-learning) studium angličtiny a němčiny. Odstupňované podle úrovně znalostí. Předpokládá se dobrá znalost práce na PC, u distančního studia vlastní počítač

s připojením na internet. Pro prezenční studium na VŠE je počet studujících omezen na 20.

9. Prezenční a distanční výuka základů práce s počítači a internetem včetně všech aplikačních programů Microsoft. Co se předpokládá, je uvedeno v bodě 8.

10. Studijní a zájmová činnost v rámci Senior Internet klubu při VŠE v Praze

11. Pro zájemce o studium od 50 let věku, kteří chtějí ještě podnikat, vypisujeme 100hodinový kurz Management malých a středních firem. V rámci kurzu je 40 hodin věnováno informatice. Kurz se otevírá pro 15 a více zájemců. Na kurz je možné dojíždět z okolí Prahy.

Informace a konzultace je možné získat každý čtvrtek a pátek od 10 do 12 hodin osobně v pracovně 513 v Rajské budově (možný vchod z Italské), telefonicky v tutéž dobu 224 098 513 nebo také pomocí elektronické pošty – sjires@vse.cz Prof. Ing. Stanislav Jireš, CSc.

Setkání generací – tak nazval tento svůj snímek náš fotograf Kamil Varcoller. Dokumentuje přirozený běh života. Jední život začínají, druhí prožívají jeho podzim a jsou na zaslouženém odpočinku. Prodlužování délky života není negativním, ale pozitivním jevem. Jen společnost se ke stárnutí populace musí umět postavit a připravit se na ně postojí a skutky, které upevní mezigenerační solidaritu. Hodně může pomoci stát, ale vše to začíná v rodině a u každého jedince...

Program máme kvalitní...

(pokračování ze str. 1)

O stanovisko k obsahu tiskové konference jsme požádali předsedu Rady seniorů ČR Zdeňka Pernese: „Rada seniorů České republiky považuje program přípravy národa na nové období demografického zlomu za dokument kvalitní, který oslovuje nejen české zákonodárce, kraje a obce, ale také české školy, české zdravotnictví, česká média, českou mládež, českou střední generaci a také české seniory. Považuje jej rovněž za dokument funkční, který vytyčuje konkrétních 42 cílů a 103 úkolů vládě a jejím resortům. Ve svém stanovisku upozorňujeme vládu na projevy mzdové diskriminace ekonomicky aktivních seniorů, na případy nuceného skončení pracovního poměru a nuceného odchodu do předčasné penze i na případy diskriminace seniorů přímo ze zákona. Pro Radu seniorů je mezigenerační spravedlnost, tj. spravedlivé rozdělování národního bohatství, základním předpokladem bezkrizové ‚průchodnosti‘ demografických změn. S obavami sledujeme snahy některých politických stran vyvázat část prostředků na současné penze pro finanční lobby. Obáváme se, že peníze budou chybět tak, jak se to již

stalo po reformě penzijního systému v Polsku nebo v Maďarsku. Rada odmítá výzvy ‚reformátorů‘ penzijního systému ke zdrženlivé valorizaci penzí; sociální postavení českých seniorů je nyní nejhorší za posledních 15 let. Rada požaduje nadále zachovat bezplatnost a dostupnost kvalitní zdravotní péče seniorům, dostupnost bydlení i po jednostranném zvyšování nájemného. Dále požadujeme po státu významnější podporu výstavby domů s pečovatelskou službou a výraznější růst kapacity rezidenčních zařízení pro seniory. Rada oceňuje zainteresovanost vysokých škol na zřizování a provozu univerzit třetího věku. K vlastní kontrolní informaci, kterou má vláda projednávat, jsme uplatnili 13 připomínek, osm požadavků a čtyři náměty. Rada seniorů České republiky považuje plnění Národního programu přípravy na stárnutí za nedostatečné. Důsledkem neodpovědného přístupu některých ministerstev se nepodařilo ani zkontrolovat plnění 49 ze 103 stanovených úkolů. Za vážné považujeme též, že žádný z krajů nemá vypracován vlastní regionální program přípravy na stárnutí. Nyní je na vládě, aby situaci změnila.“

(hlš, red)

teční úvěry platí, že na konci doby splatnosti úvěru by věk žadatele neměl přesáhnout hranici 70 let, stejně tak ovšem platí, že konečné podmínky vždy závisí na individuálním posouzení žádosti. Pokud by žadatel o úvěr měl být v době jeho splatnosti starší 70 let, je možné uzavřít úvěrovou smlouvu na jiného žadatele (mladšího, například rodinný příslušník) a senior může být spolužadatelem a zároveň nabyvatelem pořízované nebo budované nemovitosti.“

Za Českomoravskou stavební spořitelnu nám napsal její marketingový ředitel Rostislav Trávníček, že „od 1. 8. 2005 vyžaduje ČMSS pojištění úvěru pro případ smrti u dlužníka, který bude v okamžiku splacení celého úvěru starší než 65 let (v případě bez zajištění a zajištění ručiteli) nebo 70 let (v případě zajištění nemovitostí nebo vkladem). Podmínkou je vinkulace pojistného plnění ve prospěch ČMSS. Do úvěrové žádosti je možné na jeden účel zapojit i jiné účastníky, například rodinné příslušníky.“

Tolik ke konkrétním údajům od našich předních bankovních domů, které se nám podařilo z celkově oslovených třiceti kontaktovat. A na našich seniorech můžeme nechat zodpovězení výše položené otázky: Cítíte takto nastavené podmínky jako svou diskriminaci?

Rádi vaše názory postoupíme dále a rádi se k nim v budoucnu opět vrátíme.

Jana Soukupová

Zeptali jsme se

poslankyně Evropského parlamentu Jany Bobošíkové:

Když se řekne, že společnost stárne, co to říká vám?

Říká mi to, že evropský problém vůbec není demokratický deficit, ale demografický deficit. A že všichni politici by si měli být vědomi, že musí být solidární, a to dvěma směry. Za prvé s těmi, kteří je vychovali a kteří tvořili nějaké hodnoty, to znamená v přeneseném slova smyslu se svými rodiči, ale – a to je také nutné vidět – i s těmi, již přijdou po nás. Nelze dělat dluh za dluhem a těm, kteří přijdou po nás, přenechat jen dluhy. Já osobně si myslím, že kromě toho, že v naší společnosti obecně chybí úcta ke stáří, by měla být zavedená alimentační povinnost dětí vůči rodičům stejně, jako existuje alimentační povinnost rodičů vůči dětem.

Vy jste teď v EP. Proč u nás vztah k seniorům není dosud takový jako třeba v Německu?

To je otázka vývoje společnosti. Ta naše v uplynulých 40 letech

sice říkala, jak je solidární a humanární, ale v podstatě byla velmi xenofobní a nesnášenlivá. Postižení lidé byli neradi viděni na ulici, nebyli běžnou součástí společnosti. Senioři byli často vytěšňováni do léčeben dlouhodobě nemocných a do domovů důchodců. Vše také souvisí s životními hodnotami každého jedince. Sama

vím, že je to velmi těžké. Manželova maminka zemřela na rakovinu a zemřela doma. V té době jsme byli jedni z mála, kteří to vzali jako běh života a starali se o ni až do posledních chvil. Je to prostě otázka vývoje společnosti, jejich hodnot. U nás jsou zatím tyto hodnoty v plenkách.

Ptal se František Vonderka

Znevýhodňují banky důchodce?

Jak je to s půjčkami, hypotékami, úvěry

Žijeme v době, kdy se průměrná délka života celé populace zvyšuje a kdy si zvláště starší občané potřebují půjčit třeba na koupi svého obecního bytu. Proto se sama nabízí myšlenka, že předpisy většiny bankovních či peněžních ústavů o maximální věkové hranici pro poskytnutí úvěru či půjčky mohou zavánět diskriminací.

Na toto téma jste nás upozornili vy, naši čtenáři. A protože z vašich dopisů vyplynulo, jak palčivé je téma stanovení věkové hranice pro půjčku, rozhodli jsme se oslovit všechny přední bankovní ústavy v naší republice s dotazem, jak konkrétně vypadá situace u toho kterého z nich.

Zjistili jsme, že situace sice není v žádném případě jednotná, u všech bankovních domů však nějaká omezení stran seniorů existují.

Tomáš Folk a paní Pelclová z Wüstenrotu, stavební spořitel-

ny, nám sdělili, že „v tarifní variantě OK WSS poskytují překlenovací úvěry s povinným dospořováním zpravidla do 50 let (včetně) věku žadatele o úvěr, u ostatních tarifních variant jsou překlenovací úvěry poskytovány do 60 let (včetně) věku žadatele o úvěr, pokud není pro daný druh určeno jinak“. Konkrétně pak, že „WSS považuje za dostatečné, pokud stanovenou věkovou hranici splňuje žadatel o úvěr nebo jeho manželka. V případě, že tyto osoby nesplňují věkovou hranici, je možné poskytovaný úvěr zajistit zavázáním dalších osob v úvěru (spoludlužník/přispitel).“

Za Hypo stavební spořitelnu, a. s., odpovídala vedoucí oddělení marketingu Lucie Badová: „Neprokládá-li žadatel o úvěr, že výše jeho disponibilních čistých finančních zdrojů je dostatečná k zajiště-

ní návratnosti poskytnutých prostředků, vyžaduje stavební spořitelna dozajistižení úvěru bonitním přístupitelem. Dozajistižení je rovněž vyžadováno v případě, že žadatel o úvěr je starší 55 let. Platí, že „přístupitel nesmí být v roce sepsání žádosti o poskytnutí úvěru starší 55 let“ a „alespoň jeden ze spoludlužníků musí splňovat podmínky věkové hranice“. Ručitel a přístupitel musí takto stanovenou věkovou podmínku splnit vždy.“

Tomáš Kofroň z Raiffeisenbank odpověděl, že tento ústav je „k seniorům velmi vstřícný, u úvěrů bez doložení příjmů je maximální věk klienta v době splatnosti úvěru 75 let, u ostatních typů úvěrů je to 70 let“. Podotkl také, že „u spotřebitelských úvěrů výše věku klienta není nijak omezena, klient však, podobně jako u hypoték, musí prokázat takové příjmy, které mu zajistí dostatek peněz na splacení úvěru i další výdaje. Za příjem se přitom považují i příjmy ze starobního důchodu.“

Českomoravská hypoteční banka, a. s., sdělila ústy Davida Sahuly, že „žadatel o hypotéku musí být celou dobu trvání úvěru v produktivním věku, v Hypoteční bance tak úvěr musí být splacen do 65 let věku klienta. Tomuto musí být případně přizpůsobena splatnost úvěru. Výše úvěru není omezována v závislosti na věku.“

DIA ŽIVOT
specializovaný časopis pro diabetiky

dia život

vánoční číslo na novinových stáncích po celé ČR od 12. 12. 2005

Z obsahu vybíráme:

- poradna pro diabetiky
- oční komplikace diabetu
- jak zvládnout dietu o Vánocích
- křížovka a soutěž o zajímavé ceny

Roční předplatné v ceně pouhých 150 Kč!
Bezplatná linka pro předplatné: 800 900 446.

Kde zavoní Vánoce

Všude, kam se podíváte. Vychutnejte tu zvláštní náladu a vydejte se s námi na adventní koncert či vánoční výstavu. Přinášíme souhrn některých tipů z Prahy a některých regionů.

V Praze zavoní České Vánoce v kuchyni – výstava v Botanické zahradě na Slupi začíná 3. prosince a kdo na „Prasátkový den“ (21. 12.) přinese prasátko v jakékoli podobě, bude mít vstup volný. Milovníci adventních koncertů se mohou těšit do klášterního kostela Domova sv. K. Boromejského. **Adventní koncerty** se konají 4., 11. a 18. 12., vždy od 17 hodin. **Vánoční sešlosti seniorů a zdravotně postižených seniorů** pořádá spolek Život 90. V Divadle u Valšů se 9. prosince setkáte s Tomášem Halíkem a 13. prosince s Prokopem Petrem Šiostrozemkem, převorem břevnovským. Setkání začínají ve 14 hodin. **Vánoční posezení v Rosce** (MS Centrum Roska, Praha 7, Tusarova 10/1438) je 14. 12. otevřeno nejen lidem s roztroušenou sklerózou, ale všem, kteří chtějí poznat roskaře, seznámit se s jejich prací či si s nimi popovídat u příležitosti sváteční atmosféry letošních Vánoce. Celý prosinec až do 8. ledna příštího roku vystavuje Muzeum hl. m. Prahy **České betlémy**.

Ve Středočeském kraji se ve Svateém Janu pod Skalou u Berouna chystá na 1. 12. **výroba andělíčků a ozdob** z přírodních materiálů. (Poplatek 200 Kč, rezervace na tel. 311 671 308). **Jihočeský kraj** od

3. prosince nabízí v Českém Krumlově tradiční české **vánoční speciality** a pravidelné prohlídky města s průvodcem. **Staročeský vánoční trh** s živým betlémem a ukázkami vánočních zvyků můžete navštívit od 10. 12. v Táboře. **Na Královéhradecku** se od 8. do

Další číslo Doby seniorů vyjde až 30. prosince. Proto touto cestou už dnes redakce všem čtenářkám a čtenářům přeje krásné a pohodové Vánoce, mnoho dárků a šťastných chviliek, prožitých v kruhu nejbližších, přátel či známých.

Foto: Kamil Varcoller

Ještě jednou k reklamním zájezdům

Patříte mezi milovníky reklamních zájezdů, o kterých jsme psali v minulém vydání Doby seniorů? A máte doma ve skříní nějakou věc, kterou jste si nadšeně koupili právě na takové akci? Blíží se Vánoce a letáky s pozvánkami na reklamní zájezd se určitě ve vaší schránce objeví. Stojí za to zopakovat si a také doplnit některá pravidla, která se vám mohou hodit.

Zlaté pravidlo, které by si všichni, než nastoupí do autobusu, měli zapamatovat: **Organizátoři zájezdu na nás chtějí vydělat.** Nejde o žádné lidumily, kteří objevili zázračné léky na všechny neduhy. Ani polštáře z tkanin z kosmické laboratoře nebudou tak úplně pravé a deky z přírodního materiálu za nejvýhodnější cenu ve střední Evropě bývají většinou ze syntetiky.

Prodejci prošli školením a vědí, jak psychologicky působit. Sliby dárků, na něž účastníci zájezdu lákají, jsou zavádějící. Pamatujte, že **na dárky se záruka nevztahuje**. Přivezete-li si domů horkovzdušnou troubu, kterou

jste dostali jako „dárek“, a ona nebude fungovat, můžete ji rovnou vyhodit, s reklamací neuspějete.

Pokud něco koupíte a doma po vystřízlivění z psychomasáže zjistíte, že tuto věc opravdu nepotřebujete, pamatujte, že máte právo od smlouvy **odstoupit do sedmi dnů bez udání důvodu**. Ale musíte **odstoupit písemně**, protože smlouva byla také uzavřena písemně. Své odstoupení v obálce s dojednou odeslete ale tak, aby ho firma obdržela nejpozději sedmý den. Měli jsme případ, že spotřebitel uzavřel smlouvu a zaplatil 20 000 Kč s tím, že mu firma dodá zboží za dva roky. V takových

případech – pokud není zboží či služba dodaná – je možné **odstoupit od smlouvy do jednoho měsíce**.

Na zájezdech se v posledních týdnech objevily i jiné smlouvy než kupní, **firmy začínají zboží nabízet na leasing** a upozorňují klienty, že je jejich pracovník navštíví za týden, aby se domluvil na splátkovém kalendáři. Pozor: Pokud budete čekat týden na návštěvu toho dobrého muže, připravíte se o právo na odstoupení od smlouvy!

Prodejce je povinen informovat spotřebitele písemně o jeho právu na odstoupení od smlouvy. Pokud to neudělá, **prodlužuje se tato lhůta ze sedmi dnů na jeden rok** (§ 57, odst. 3 občanského zákoníku).

*Mgr. Ivana Picková,
Sdružení obrany spotřebitelů ČR*

Co mě život naučil

Podělte se o svou zkušenost s ostatními čtenáři

Tenkrát stačilo málo. Kdybych šla po správné straně silnice, kdyby nejelo to auto, kdyby mě řidič nenechal bez pomoci. Samé kdyby, jenže invalidní vozík už mi nikdo neodpáře. Byla jsem zvyklá žít naplno, mezi lidmi, jezdit po jednáních.

Najednou mi práce produkční scházela, ale kdo by zaměstnal ženu na invalidním vozíku, která má sice hlavu v pořádku, ale prezentovat může jen těžko. Zpočátku jsem se uhtěšovala, že si nějakou práci najdu, ale postupem času mi optimismu ubývalo. Hledala jsem místo, kde alespoň trochu uplatním pracně nabyté kontakty, budu opět mezi lidmi a po řádně protáhnou zlenivělé mozkové závity. Jednat s lidmi umím, mám telefon, auto, internet. Začala jsem hledat v inzzerátech.

A objevila. Inzerát sliboval celkem slušný výdělek, podmínky se dozvím po telefonu, tak proč to nezkusit? Vytočila jsem uvedené telefonní číslo, představila se a slušně se dotázala na podmínky. Hlas neznámého pána mi sdělil, že ten a ten den se mám dostavit na pohovor. Jistě, osobní kontakt je třeba, ale chtěla bych vědět, oč se vůbec jedná. Pán trochu znervózněl, přestal být příjemný a sdělil mi, že pokud mám o práci zájem, mám

Padesátník v rozhlasu

Máte rádi staré písničky a rádi se smějete? Pak je tady právě pro vás zábavný rozhlasový týdeník Ondřeje Suchého Pro padesátníky, plus minus padesát mapující padesát let české i slovenské zábavy minulého století (1940 – 1990). Uslyšíte písničky, scénky, monology, anekdoty a estrádní výstupy.

Do prvního prosincového Padesátníku (neděle 4. 12., krátce po 15. hodině) vybíral Ondřej Suchý scénky a písničky známých dvojic – Miloslava Šimka a Jiřího Grossmanna, Petra Skoumala a Jana Vodňanského, Jiřiny Bohdalové a Vladimíra Dvořáka, Júlia Satinského a Milana

rice Divadélka do kapsy bude již podruhé vzpomínat na šestiletou éru pražského divadélka. Inklemo jeho zakladatel – textař, skladatel a režisér Václav Bárta. Nenechte si ujít oblíbené pořady Ondřeje Suchého na Českém rozhlasu 2 – Praha vždy v neděli, krátce po 15. hodině.

Jak zajistit péči

Jet s dětmi na zimní prázdniny? Vyloučeno! Kdo by se stal o nemocnou babičku? Odjet na víkend? Nelze, neb dědeček si nemůže sám ohrát jídlo, protože hrozí, že by podpálil byt. Jak z kolotoče starostí ven, aby netrpěla rodina, a hlavně člověk, který není schopen se o sebe postarat?

Východiskem je **pečovatelská služba**, která zajistí kvalitní odbornou zdravotní péči a pečovatelskou službu přímo ve vaší domácnosti, a to v době a rozsahu podle individuálního přání. Je poskytována za plnou nebo částečnou úhradu podle ceníků služeb. Některá zařízení poskytují zdravotní a ošetrovatelské úkony zdarma na základě doporučení ordinujícího lékaře. Pečovatelská služba funguje v domácnostech i mimo ni, například jako doprovod při procházkách. Můžete zkusit i pobyt v takzvaném **denním centru**, která zabezpečují pečovatelské služby těm, kteří nemohou žít zcela

samostatně, a rodina či blízká osoba je schopna se o ně postarat pouze část dne. Jedná se o jakousi „školku“ pro seniory se vším všudy – od základní hygieny přes stravování až po kontakt s vrstevníky. Je však třeba postupovat citlivě, vyzkoušet, zda seniorovi bude společnost vyhovovat a zda se nebude se cítit „odložen“.

Jaké služby můžeme očekávat? Odborný personál je schopen se postarat o klienty v pokročilém věku, o invalidní, málo pohyblivé i nepohyblivé, dezorientované, o nemocné po operacích či úrazech a také o onkologicky nemocné. Ošetrovatelky se postarají o velkou i malou denní hygienu včetně péče o vlasy a nehty, nemocného převléknou, upraví a převléknou lůžko. Jde-li o inkontinentní pacienty (na základě předpisu lékaře), zajistí dodání veškerých inkontinenčních pomůcek. Pro méně pohyblivé pacienty mohou pečovatelky zajistit zapůjčení kompenzačních a podpůrných pomůcek (invalidní vozíky, toaletní židle, sedačky na vanu, nástavce na WC, berle. Krátkodobě lze zapůjčit kompenzační pomůcky také v nemocnicích.

Kam se obrátit? Každý obecní úřad má sociální odbor nebo oddělení péče o seniory, kde mají k dispozici kontakty na pečovatelské služby ve vašem regionu. **(ifo)**

TIPY NA EX

Centrum sociálních služeb Jižního Města pro seniory pořádá:

● **Mikulášskou zábavu** se soutěží Prima pár, která se koná 6. 12. od 13 hod. v prostorách Křejského. Po obědě (v ceně) k tanci hraje Brdská pětka. Vstupné 100 Kč.

● **Štědrovečerní večeři** 24. 12. pro osamělé seniory z DPS i terénu v ceně 100 Kč. Slavnostní večeře se uskuteční v DPS Šalounova a DPS Blatenská. Poprát přijde starostka M. Šorfová.

● **Výlety s vánoční tematikou** připravila Pražská informační služba. Pravá adventní atmosféra na vás dýchne v rakouském Linci. Přes velké poničení za druhé světové války zůstalo zachováno historické jádro města, kde se v adventní době nachází vánoční trh. Odjezd 4. prosince v 6 hodin, předběžná cena 556 Kč.

● **Nefalšované české Vánoce** s tradičním vánočním jarmarkem připravilo v Rožnově pod Radhoštěm Valašské muzeum v přírodě. Odjezd 10. prosince v 6.30 hodin, předběžná cena 740 korun. Oba zájezdy lze zakoupit v obvyklých prodejních místech PIS.

● **Populární Eva a Vašek** (Bílá orchidej aj.) budou mít 15. 12. v 18 hod předvánoční koncert v KD Barikádníků v Praze 10.

● **Kurz** zaměřený na problémy komunikace osob postižených poruchou autistického spektra pořádá Asociace pomáhající lidem s autismem (APLA). Sídli v Praze 6, Brunnerova 1011, kam můžete zavítat 12. a 13. prosince. **(ifo)**

● **Neklidem k bohu** – tak se jmenuje výstava děl českých umělců z přelomu 19. a 20. století, kteří se zabývali spirituální tematikou (M. Aleš, G. Max, A. Mucha, E. Dítě, F. Bílek aj.). Probíhá v Pražákově paláci, Husova 1, Brno a končí 31. ledna 2006. **(jasu)**

● **Soutěž O nejlepšího utopence** vyhláší občanské sdružení Spolek Kalecko ve spolupráci s obcí Blatno. Bude se konat 10. 12. 2005 U Drexlerů v Kalku, soutěžit může každý, kdo přinese své výrobky jednu hodinu před soutěží.

BEZ ČEKÁRNY

Žehlíme úsporně

Při různorodém prádle je vhodné žehlit zprvu při nižší teplotě (silon) a přecházet k vyšším teplotám (hedvábi, vlnu, bavlnu až len). Při opakném postupu totiž trvá dlouho, než se teplota žehličky ustálí na nižším stupni. Zapomínáte často žehličku vypnout? Pak jsou na trhu žehličky vybavené inteligentním elektronickým čidlem, které sleduje jejich pohyb. Po 30 vteřinách bez pohybu ve vodorovné a po osmi minutách ve vertikální poloze ji elektronický vypínač vypne za vás.

Zahrádka v prosinci

V prosinci se spíše plánuje, než zahradničí. V užitém zahradě čistíme nářadí a opravujeme, ostříme, případně měníme násady. Kontrolujeme skladované ovoce, vyhazujeme nahnílé plody, za bezmrazých dnů větráme sklep. Sbíráme kelímky od jogurtů a obaly od vajec, které budeme potřebovat na jaře pro výsev květinových a zeleninových semínek. Napadne-li snh, setřásáme ho ze stromů a z cestiček ho přehazujeme na záhony, aby měly vláhu. V okrasné zahradě už vše spí. Přejme si, aby byla celou zimu příkrýta snhovou peřinou. Před mrazem je třeba chránit hlavně růže, jejichž větve by se měly přikrýt chvojm. Je-li zima mírná a záhony nezamrzly, lze vysazovat poslední tulipánové cibule. Zryté záhony je třeba provápnit a provzdušnit přídavkem rašeliny. Odvodňujeme zamokřenou půdu. Travník ošetřujeme od spadného listu a nenecháváme ho ležet, jinak se vytvoří plíseň, která trávu zničí. Za mrazu ale na travník raději nešlapeme. **(rko)**

TÝDENÍK sony

VÁŠ NEJLEVNĚJŠÍ ADVOKÁT PRO KAŽDÝ DEN

Ukázkové výtisky vám pošleme zdarma!

PRÁVIDELNĚ PŘINÁŠEJÍ:

- ✓ Právní servis - odpovědi právníků na dotazy čtenářů z pracovněprávní oblasti
- ✓ Občanské právo v praxi
- ✓ Paragrafy do kapsy - vysvětlení nových zákonů a vyhlášek pro každého
- ✓ Zaměstnanci - odbory - zaměstnavatelé - sociální partneři v praxi
- ✓ Rady a informace o sociálním a zdravotním pojištění a sociálních dávkách
- ✓ Daně a jak na ně
- ✓ Služba nájemníků - pomoc při řešení bytových problémů
- ✓ Lékařský rádce - odpovídá praktický lékař a další odborníci
- ✓ Důchody v otázkách a odpovědích
- ✓ Spotřebitelské testy
- ✓ jak se rozhodovat při nákupu
- ✓ SOS (Starosti, obavy, stres)
- ✓ váš stres do naší rubriky

Systém čtenářských kuponů, které SONDY pravidelně otiskují, umožní i vám řešit vlastní problém! Odběr SOND je založen převážně na předplatném, proto je doporučujeme i vám! Předplatné SOND lze hradit z FKSP. Předplatitelé SOND mají 10% slevu na naši knižní produkci. Žádejte publikace s informacemi, které jinde nenajdete!

Využijte linku čtenářů 234 462 328

sondy informují, poradí a pomocnou ruku podají

SONDY, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3, tel.: 234 462 328, fax: 234 462 313, e-mail: sondy@cmkos.cz

Komu patří katedrála sv. Víta?

Městský soud pro Prahu 1 říká, že římskokatolické církvi. Jeho rozhodnutí z konce října, kterému předcházely letité spory, proto vyvolalo nejen okamžité odvolání zástupců protistrany, ale také rozhořčené reakce prostých občanů.

Nelze se přlíši divit. Katedrála sv. Víta je součástí Pražského hradu a ten vždy platil za symbol české státnosti. Ve vědomí Čechů je úzce spojena s vývojem českého státu, národa a kultury. Byla vybudována z prostředků všech bez ohledu na víru, dobudovala ji první republika. To se ví všeobecně, nejsou na to však paragrafy, ale jen fakta.

Z historického hlediska byl český stát hlavním budovatelem katedrál sv. Víta a římskokatolická církev uživatelem či nanejvýše správcem, odpovědným českému panovníkovi, který jí tímto úkolem pověřil.

Snad i s vědomím této skutečnosti kardinál Vlk před několika lety vyjádřil ochotu katedrálu darovat národu. „Tehdejší vláda a její premiér Václav Klaus to odmítli, chtěli věc řešit zákonem, to jsem však já nemohl přijmout. Dnes doba naší ochoty minula,“ prohlásil po říjnovém rozsudku.

Soud musí rozhodovat hlavně podle fakt a ne podle toho, v jaké je kdo naládek či jak silný se zrovna cítí. Katedrála sv. Víta je využívána k církevním obřadům a církev je jedním z hlavních uživatelů objektu.

Využívá ji rovněž stát. V prostorách katedrály jsou uloženy české korunovační klenoty, které byly zhotoveny z podnětu Karla IV. Převedením katedrály do vlastnictví církve by se stát stal nájemníkem a měl by ná-

patelů objektu. Využívá ji rovněž stát. V prostorách katedrály jsou uloženy české korunovační klenoty, které byly zhotoveny z podnětu Karla IV. Převedením katedrály do vlastnictví církve by se stát stal nájemníkem a měl by ná-

Mnoho lidí je přesvědčeno, že bolest se nedá léčit. Možnosti léčby bolestí jsou v současné době opravdu široké a žádný nemocný nemusí trpět. Nedostatečně léčená nebo neléčená bolest ovlivňuje život nemocného i všech jeho blízkých, ničí partnerské vztahy, omezuje životní aktivity. Při léčbě řízené nemocným dochází velice často k nesprávnému dávkování léků, ke kombinaci léčiv s protichůdnými účinky, ke kombinacím léků, které mají vysokou toxicitu apod. Silné bolesti mohou být z různých příčin nedostatečně tlumeny. Smutnou skutečností zůstává, že mnoho pacientů není odpovídajícím způsobem léčeno, a to buď v důsledku neodborné léčby bolestí ze strany lékaře, nebo proto, že nemocný svého lékaře na výskyt bolesti neupozorní.

Klíčem k odpovídající léčbě bolesti je správná diagnóza. Lékař od pacienta potřebuje co nejvístižnější popis pocitů. Musí zjistit

sledně plnit povinnosti, které by stanovila církev.

Nelze také pominout skutečnost, že katolická církev pracuje ve dvojím podřízení, a to zákonům ČR a zásadám vydávaným Svatou stolicí a státem Vatikán. Z věcného a právního hlediska by nebylo správné, aby národní kulturní památka, která je vlastnictvím všeho českého lidu (rozuměj státu, který si tento lid vytvořil), byla svěřena do majetku podobné menšinové instituce. Nejde o podceňování katolické církve a jejího významu pro český národ a kulturu. Stejně tak ale nelze ani přehlížet historická fakta, která tuto církev nestavějí do příliš dobrého světa. A to právě i v tak citlivé otázce české státní samostatnosti, což se odrazilo i v kritických postojích zakladatelů ČSR právě k této církvi.

Katolická církev je dnes největší církví v ČR. Katedrálu sv. Víta může využívat podle svých potřeb, byť velká část národa se k ní nehlásí. I v katedrále, která patřila státu, mohli katolíci hlásat svoji víru. Mohli tak činit i nadále. To však někomu nestačilo a chce vlastnit i zdi svatostánku. Komu patří, rozhodnou soudy, protože stát se proti říjnovému rozsudku první instance odvolal. Ať předpadne jakkoli, vztahu mezi církví a těmi, kdo odmítají její majetkové ambice, zjevně neprospěje.

(fav)

Linka proti bolesti

224 435 587

místo bolesti, změny v průběhu dne i její charakter (bolest svírává, tupá, bodavá, vystřelující, řezavá či palčivá). Musí také posoudit sílu bolesti, její vliv na spánek, denní tělesné i duševní aktivity a příjem stravy. A nakonec zhodnotit i dosavadní způsob léčby. Dnešními postupy lze snížit intenzitu bolesti o 90 a více procent u téměř všech nemocných. Bez ostychu proto kontaktujte svého ošetřujícího lékaře nebo Linku proti bolesti, která zprostředkovává odbornou pomoc specialistů a pomáhá vám také zjistit, zda je vaše bolest léčena dostatečně účinně.

Telefonická linka proti bolesti **224 435 587** je v provozu každý všední den od 14.00 do 19.00 h. Vaše dotazy zodpovídají odborní pracovníci Centra pro léčeni a výzkum bolestivých stavů FN Motol. Ochotně pomohou radou a doporučí, jaké kroky máte podniknout či kam se obrátit na odborníka ve svém regionu.

(ifo)

Moje nejmilejší fotka

„Byli jsme na seniorském výletě. Samozřejmě většinou samotné ženy. Když nás míjel tento pár, všechny nás to dojalo. A taky jsme tiše záviděli. Nevím, jestli z mé fotografie je ta něha a důvěra vidět – nejsem dostatečně

pohotová, ale bylo to krásné.“ Tímto textem svoji fotografii, kterou zaslala do naší stálé rubriky, opatřila paní Marie Numerová z Prahy 8. Děkujeme, snímek se nám také líbí, zejména jeho obsah. Něha a důvěra = láska a ta, jak je vidět i na snímku, opravdu kvete v každém věku.

Máte také oblíbenou fotografii, kterou byste chtěli udělat radost i ostatním čtenářům? Pošlete nám ji, rádi ji zveřejníme. Snímky můžete posílat na naši normální poštovní adresu (najdete ji v tiráži), v elektronické podobě je pošlete na adresu senioru@seznam.cz.

V obou případech přidejte noticku, proč vám snímek přirostl k srdci.

Téma fotografie je výlučně na vás. (red)

Nejstarší Čech odešel

Nejstarší muž ČR, Vojtěch Dvorský ze Štarnova, vesnice poblíž Šternberka na Olomoucku, zemřel v neděli 13. listopadu. Vstředu 16. listopadu by oslavil 106. narozeniny. Štarnovští radní chtěli již 5. listopadu popřát svému jubilantovi na obecním úřadě. Tomu se však téhož dne ráno udělalo nevolno a upadl na zem. Ještě den předtím však byl sám na procházce. Od té doby ležel doma v posteli a tak jako celý život odmítal návštěvu lékaře. „Člověk se musí snažit být i ve vysokém věku aktivní. Jinak by to s ním mohlo být zlé,“ tak znělo krédo tohoto seniora. Nejstarší Čech byl lokálním patriotem. Narodil se ve Štarnově a se svým synem až do své smrti bydlel v bývalém statku na okraji obce, který dříve patřil jeho otci. Nejprve u něj pracoval

na poli, když statek sám převzal, živil se jako soukromý zemědělec. Později dělal agronoma v zemědělském družstvu, a ještě když odešel do důchodu, šest let zde vypomáhal ve stolařské dílně. Zřejmě nejdéle mimo rodnou ves byl jako mladík, když v sedmnácti narukoval. První světová válka byla ve své polovině a Vojtěch Dvorský musel bojovat v Itálii, a to i v bitvě na Piavě.

V České republice nyní žije 354 stoletých lidí, z toho 62 mužů a 292 žen. Nejstarším člověkem v zemi je paní Františka Novotná, která žije v Ústavu sociální péče v Nových Syrovicích. Letos oslavila už 108. narozeniny. Nejvíce stoletých osob žije v Praze. Nyní jich v hlavním městě bydlí 54, z toho osm mužů a 46 žen. (red)

Zasmějte se s námi

Šest fází řešení problémů po česku: 1. nadšení, 2. ztráta iluzí, 3. panika, 4. hledání viníků, 5. potrestání nevinných, 6. zvláštní odměny těm, kteří se řešení problémů nezúčastnili.

Dá se při milování přijít o život? Dá, ale zavčas vás může varovat partnerka, ta musí cítit váš konec. (Poslala Erika Klemetová, Horní Slavkov)

Humor je kořením života. Tak jsme se stali národem diabetiků.

Zastáváte i vy názor, že stáří je krásné? Jistě, jen kdyby se na nás ta příroda tak nevyřádila.

Pane doktore, já mám velký problém.

Jaký? No, já denně v šest ráno mívám stolicí.

No a co, vždyť si můžete gratulovat a ne stěžovat! Víte, co by někdo za takovou pravidelnost dal?

To máte sice pravdu, pane doktore, jenomže já se budívám až v sedm! (Poslal Jan Vacek, Šternberk)

Mladá Američanka ve Skotsku se ptá: A co nosí Skoti pod sukni? Nic! To je u nich taková tradice. A čím se tedy rozmnožují?

dříví, protože máme křbová kamna, ale to dříví se ani nehnu-lo, i když máme na to nějaký dřevorubecký přístroj, že se každému ta dřeva hned rozletí, mně se nic nerozle-

tělo. A tak raději vařím zedníkům. Když třeba na té mé velké chalupě upeču kuře v kachlových kamech, to je úplně něco jiného než v plynové troubě. Z kamen chutná skvěle. Teď, když jsem jela do Prahy na křest svého nového cédéčka, jsem zedníkům řekla: Přineste si z domova řízek, nebude navařeno.“

Jaký má vlastně Věra Špinarová recept proti stárnutí?

„Vůbec žádný. Já nějaké stárnutí ani trochu neprožívám, prostě si ho nepřipouštím. Raduji se z přítomné chvíle, mám pořád co dělat, nemám čas zkoumat, jestli mě píchá v kolenně nebo jestli vypadám tak či onak. Takže nemám čas dělat si starosti se stárnutím nebo s nějakým tím kilem navíc. Pokud mi to zpívá, budu zpívat, a když bude zájem o další cédéčko, tak ho v Supraphonu opět natočím. Hlavně, abych byla zdravá.“

(fra)

BEZ ČEKÁRNY

Zelený dárek

V zimním období si zelené považujeme více než v ostatních obdobích roku. Zahradu již většinou tolik neláká, ale přesto se najdou rostliny, které převládající bílou, šedou a černou barvu rozsvítí. A ani v zimním období nemusíme mít truhlíky za okny prázdné. Balkonové květiny mohou sice nahradit větvičky jehličnanů zapíchané do substrátu, ale mnohem více parády udělají červené plody a neopadavé listy libavky nebo skimmie.

mie. Také četné kultivary vřesovců v této době kvetou nebo teprve nakvétají a budou zdobit terasu, balkon, lodžii či zahradu až do jara. Skimmie je odolná proti mrazu. Nové rostliny však v zahradě chráníme nastýlkou z listů zajištěnou ještě chvojím. Díky svému soudržnému růstu je skimmie vhodná i na balkony a terasy. Právě pomalý růst a nároky na půdu ji předurčují pro využití v nádobách. (rko)

RADY NA EX

Tentokrát čerpáme z moudrostí našich babiček:

- **Tvarohový obklad:** měkký tvaroh naklademe na plátěný hadřík a ten přiložíme na otek (ruky, nohy, tváře) nebo na průdušky, zakryjeme igelitem a obalíme šátkem. Obklad dáváme nejlépe na noc, nejde-li to jinak, i přes den. Po dvou hodinách sejeme. Budete se divit, jak je to účinné.
- **Bolavé koleno:** dva zelné listy dáme mezi dva bílé listy papíru, přezehlíme a ještě teplé přiložíme na bolestivé koleno, přikryjeme igelitem a ovážeme šátkem nebo šálou a jdeme spát. Ráno koleno omyjeme vlažnou vodou a namažeme kostiavalovou masťou.
- **Zažloutlé záclony:** pokud máme zažloutlé záclony od topení nebo cigaret, stačí, když je nejdříve namočíme ve slané vodě a teprve pak vypereme.
- **Oživení barev při prání:** stačí, když do posledního máchání přidáme trochu octa. Barevné závesy budou čisté a nevyblednou, když je před praním namočíte do slané vody.
- **Chodíte-li nakupovat** do stejné samoobsluhy: napište si nejdřív na lístek vše, co chcete nakoupit, v takovém sledu, jak projíždíte s nákupním vozíkem od vstupu až k pokladně. Nebudete zbytečně objíždět regály, ušetříte čas a někdy také i peníze za věci, které byste při přímé trase jinak nekoupili.
- **Mytí vařeček:** po umytí v horké vodě je ještě na chvíli ponořte do studené vody a pak teprve otřete. Odstraní se tak nepříjemný pach, například po smažení cibule. (fol)

ZAÚJALO NÁS

Kult mládí?

Čtvrtina mladých u nás se domnívá, že důchodci vysávají společnost, 51 % je považuje za chronické stěžovatele a 40 % je přesvědčeno, že senioři by měli uvolnit místa výkonnějším mladším. Ale prof. MUDr. Eva Topinková, DrSc., má jiný názor: „Každá společnost, která se starším věnuje a čerpá jejich zkušenosti či nadhled, je bohatší. Nejen Češi ale dnes dělají chybu, že se „opájejí“ kultem mládí, zdraví, dravostí a úspěchu. Život je pestřejší a složitější než klišé o mládí. Ti lidé jsou svědomím národa.“